

Velkommen til arboretet ved Vejlbø

Et arboret er en samling af træer og buske. Det er anlagt med henblik på forskning og formidling inden for botanik og skovbrug.

Udvalget og sammensætningen af planter her i vådbundsarboretet viser træer og buske, der findes naturligt på fugtige jorder, oftest beliggende lavt i terrænet. Planterne stammer fra 18 områder inden for tre forskellige verdensdele, samt fra danske naturtyper. Fælles for alle områderne er beliggenheden i det nordlige tempererede klimabelte.

Vådbundsarboretet har til formål at demonstrere forskellige træsamfund på vådbund og herunder også den naturlige genetiske variation inden for arterne. Planterne er derfor dyrket fra frø; kun få planter er indkøbt fra almindelige planteskoler, fordi det de sælger er for godt - udvalgt "pænt" til havebrug eller "velvoksede" til skovbrug. Arboretet skal vise naturens mangfoldighed og variationer.

Unge, smukke og små kogler på sortgran.

Opbygning af arboretet

Arboretet er opdelt i verdensdelene Nordamerika, Asien og Europa. Hver verdensdel har sin farve, som fremgår af verdenskortet. Hver verdensdel er yderligere inddelt i områder. I hvert område er der opstillet et skilt med informationer om området og en udvalgt art derfra. Arboretets inddeling i områder og placeringen af skiltene er vist på kortet over arboretet.

De fleste plantearter eller grupper af planter er forsynet med skilte, der viser artsnavn og oprindelse.

I udkanten af arboretet findes seks danske naturtyper. Tre af dem er karakteristiske for vådområder i Danmark, og de er forsynet med et beskrivende skilt: ellesump, pilesump og skovbevokset tørvemose. Der er også Skovridereng, bredden langs Remstrup Å og krattet mellem arboretet og Aqua-parken. Længst mod vest er et område tilplantet med kristtorn.

Arboretets historie

Arboretet er oprettet i 1991 i et samarbejde mellem Ferskvandscentret, Silkeborg Kommune og Naturstyrelsen Søhøjlandet (det daværende Silkeborg Stats-skovdistrikt). Den op til 200 år gamle skov, der var på stedet, er udnyttet så 26 træarter indgår i arboretet. Andre er blevet udnyttet som hjælpetræer i etableringsfasen. Det giver et lokalt skovklima med mindre tempe-

raturudsving og en højere luftfugtighed, end der vil være på en åben eng.

Der er indtil nu udplantet mere end 400 plantepartier med sammenlagt over 4.500 planter. De fleste plantninger har fundet sted i perioden frem til 2005, og der bliver stadig suppleret. 90 % af planterne i arboretet stammer fra frø, som er indsamlet i de aktuelle verdensdele. Ca. 50 arboreter jorden rundt har hjulpet til med at fremskaffe frø.

Skilte på træerne

I arboretet er planterne forsynet med skilte der viser både det videnskabelige og det danske navn. Skiltene viser også hvor i verden arten kommer fra, og hvornår den er sået og senere plantet i arboretet.

Videnskabelige og danske plantenavne

Hver eneste træart har et videnskabeligt artsnavn på latin. Navnet er entydigt, så med det går man ikke galt i byen. Samme art vil blive kaldt det samme i hele verden.

De fleste træarter har også et dansk navn. Det er en mere rodet navngivning, for nogle arter har flere danske navne, og nogle navne dækker flere arter. Det gælder især arter, som ikke naturligt hører hjemme i Danmark.

En sort er et begreb, der er meget anvendt i planteskoleverdenen. Det er en betegnelse for forædlede udgaver af en art med bestemte egenskaber eller kendetegn. Ofte siger sortsbetegnelsen noget om hvor eller af hvem, sorten er blevet forædlet.

Klima

De udvalgte lokaliteter er alle beliggende i det nordlige tempererede klimabælte, og det betyder, at vintrene byder på kulde og sne. Her er vestenvinden fremherskende. Vestvendte kyster er præget af havene, og det giver kystklima med lune vintre og kølige somre. Inde i landet er udsvingene i temperatur store over året, så vintrene er strenge og somrene varme - det der kaldes fastlandsklima. Både indlands og ved vestkysterne er der mulighed for regn året rundt. Anderledes er det ved de østvendte kyster, der hovedsageligt får regn i sommerhalvåret, men ellers har fastlandsklima med store temperaturudsving. I Danmark har vi kystklima.

Barken på sitkagran er karakteristisk med store, delvist afskallende flager.

Færdsel i arboretet

Til fods må du færdes overalt, hvor der ikke er hegnet. Pas dog på træer og buske, da nogle er små og ikke tåler tråd.

Du må samle nødder, bær og svampe samt kogler, der ligger på jorden. Det er ikke tilladt at klippe grene af træer eller buske på grund af arboretets formål.

Arboretets område er hundeskov. Det betyder, at det er tilladt at lufte hunden uden snor. Det er naturligvis et krav, at hunden er under fuld kontrol. Er du i tvivl om hundens lydighed, skal den være i snor.

På de større grusveje er det muligt at færdes i kørestol, men der kan være stigninger og ujævnt terræn. Stien rundt i Vejlbø Mose er anlagt særligt for kørestolsbrugere.

Mountainbikere henvises til den særligt anlagte rute i Nordskoven. Se folderen "På mountainbike i Silkeborg Nordskov". I øvrigt gælder samme regler som for almindelige cykler.

Du må cykle på alle veje og stier.

Motor- og knallertkørsel er ikke tilladt.

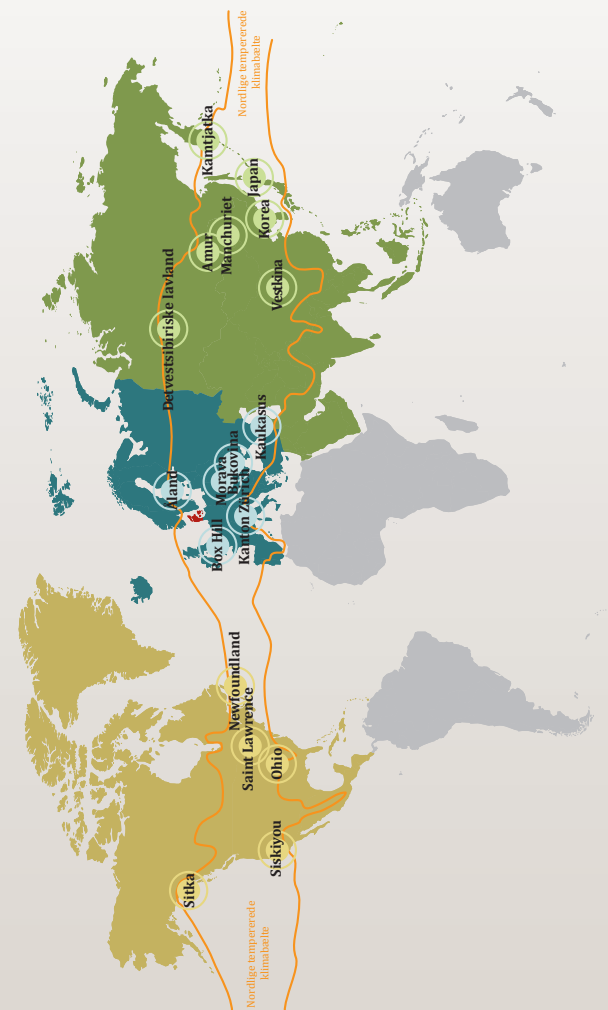

Det er ikke tilladt at lave bål.

Tag altid hensyn til andre skovgæster og tag venligst dit affald med dig.

Yderligere oplysninger:
Naturstyrelsen Søhøjlandet
Vejlbo, Vejlsøvej 12
8600 Silkeborg
T: 7254 3000
www.naturstyrelsen.dk

Vådbundsarboretet Silkeborg

Redaktion: Naturstyrelsen, Mette L. Klenum - Grafisk tilrettelæggelse: Randi Nørgaard - Foto: Mette L. Klenum, MFF - Tryk: Bure Reklame - Oplag: 2.500 - Udgivet: 2012
Formidlingen af arboretet er støttet af Naturstyrelsen, Nordøstfonden, Tips- og Lotterifonden til Friluftsliv

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
T: 7254 3000
www.naturstyrelsen.dk